

DIRECTOR  
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACTIA SI ADMINISTRATIA  
BLAJ — JUD. TARNAVA MICA

INSERATE:

Un șir garmond : 6 Lei. La  
publicări repetate după  
invola

# Unitatea

REDACTOR:  
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei  
Pe 6 luni . . . 100 Lei  
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

## Cununi de spini

(dn). Pare din domeniul romanelor fanteziste ceea ce vom istorisi numaiidecât. Și totuși faptul s'a petrecut aievea și e povestit pe lungi coloane de ziare, cu amănunte într'adevăr senzaționale pentru o anumită lume. Nu vom urma suratele ce exploatează cu bine definite scopuri materiale întâmplările ce iasă din comun, sau descoperirile ce surprind și impresionează prin ineditul lor nebănuț și neașteptat. Simpli cronicari, — deși impresionanți și noi, — redăm lucrurile simplu, fără înflorituri și fără exagerări.

Totul se petrece în orașul Puebla din Mexico. Acest oraș era vestit ca unul dintre cele mai evoluționate și, căm de vre-o două veacuri, adăpostea și mănăstirea de măicuțe „Sf. Monica”. De vre-o câțiva ani însă, precum se știe, statul a pornit războiu de nimicire, împotriva bisericii catolice și împotriva așezămintelor ei. În primul rând împotriva mănăstirilor și călugărilor peste tot. Fărăste că la fel cu celelalte așezări monahale, a trebuit să dispară din ochii stăpânirii și mănăstirea „Sf. Monica”, devenită muzeu ce putea fi vizitat de oricine pentru neînsemnata sumă de douăzeci de centavos. Și lumea părea a-și și fi uitat de destinația de altă dată a muzeului și de ființele ce-și zăvoriseră zilele între acele ziduri. Până acum într'o zi când, un om al poliției în treabă acolo, observă un buton discret într'un perete ce altfel nu prea atrăgea atenția: îl apasă și, în aceeaș clipă, o ușă mascată se dă la o parte și lasă să apară niște trepte ce duc în camera — maicei stărițe a mănăstirii „Sf. Monica”. Rând pe rând se află apoi că, împreună cu stărița și sub cărma ei, mai trăiau în călugărie alte șasezeci de mirese ale Domnului, topindu-se în rugăciune și reculegere; că drept capela le slujia o cameră lungă și întunecoasă; drept paturi: lavițe de lemn tare, necioplit. Și s'a mai aflat ceva: pe fiecare scaun din lăcașul de închinare se afla câte o cunună de spini, pe care și-o îndesa fiecare monahie pe cap în decursul sfintelor slujbe din Săptămâna Mare, pentru ispășirea păcatelor proprii și a păcătoșilor din lume.

Cât căpătase cel care trădase taina butonului discret? Poate mai puțin de douăzeci de centavos, cum remarcă „Osservatore Romano” (23. 7. 36). Nu împoartă. Tragic revelatoare e pentru noi împrejurarea că această trădare n'a dus numai la descoperirea unei mănăstiri tainuite, ci a pus într'o lumină sinistă și roadele „libertății” mazono-bolșevice. Ca să-ți poți cheltui forțele în slujba unui ideal mai presus de fire; ca să aduci jertfa sublimă a răbdării durerilor încununării cu spini ca să fie ferit neamul și patria ta de acelaș martiraj ce i-l pregătesc puterile întunecului, trebuie să te ascunzi, sub pedeapsa surghiunului, ori chiar a punerii capului. Nu trage nimic în cumpănă că făurești arme în contra pătimilor tale, și nu împotriva aproapelui; că ești într'un „complot” ce imploră, în închinare cucerită, mila lui Isus Euharisticul și ispășește din dragoste către cel Răstignit păcatele, blasfemiile, fărâdelegile altora, ori: ești surprins, ca dictatorul Calles și complicității săi, ce îngrămădiseră bombe și arme ucigăse ca să ajungă la isbândă peste case și ruine: aceeaș și-e osândă dacă nu ești dintre ai celor dela putere. — Călugărițele dela „Sf. Monica” au fost aspru pedepsite și apoi făcute să ia „liber” lumea în cap.

Și totuși idealul pentru care au pățimit și pătimește dănsule, și atâtea alte surori și frați întru Domnul, va ieși biruitor și în acele greu încercate părți de lume. — Despre aceasta nu ne îndoiim.

## Metode levantine

— Sau cum se încearcă nimicirea parohiei unite din Suceava —

(+) Până acum eram obișnuți să credem că dreptul de proprietate e drept sacru și respectat de voie, de nevoie. Cu alte cuvinte: știam că ce-l al meu e al meu, și ce-l al tău e al tău. Iar dacă cineva contesta cuiva dreptul la ceva, lua calea legii pentru lămurirea chestiei și stabilirea adevărului. Și mai știam și aceea că evidența-i evidență. Și cea mai evidentă realitate, împotriva căreia nu se poate lupta cinstit și normal, e faptul real: obiectul, omul vizibil, tangibil și ca atare ușor de constatat și de prins în conscripții fidele și controlabile. Imprejurare de care s'a și ținut și se ține seamă, în cercurile ce se respectă, odată ce „contra facta non valent argumenta”, ori unde ne vom fi aflând sub soare.

Afară de pașalâcul Sucevei, unde s'a încercat și ceea ce nimeni n'ar fi crezut că ar fi cu puțință într'o lume civilizată și creștină: cu o simplă trăsătură de condelu au fost trecuți în neființă sute de credincioși uniți, numai și numai ca să iasă un număr mult scăzut sub cel prevăzut de lege pentru îndrituirea unei parohii la subvențiile dela stat, și deci la existență. Tentativa aceasta incalificabilă a găsit răsunet la Ministerul Instrucțiunii Culturii și Artelor care, la 13 August c., adresându-se eparhiei de Maramureș, îi scrie:

„Prea Sfințite, Prefectura jud. Suceava cu adresa Nr. 9262—1936, ne face cunoscut, că parohia greco-catolică ruteană din Suceava are o populațiune de 121 suflete, deci mult mai puține ca să poată justifica existența unei parohii plătită din bugetul Statului.

Față de numărul insuficient de credincioși ne cere a dispune desființarea acestei parohii și alipirea lor la parohia greco-catolică ruteană din comuna Cacica.

Avem onoare a Vă ruga să binevoii a dispune să ni-se comunice hotărîrea Prea Sfinției Voastre în această chestiune.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni. p. Ministru, ss. St. Brădișteanu, p. Director, ss. G. Iloniu”.

Așa sună scrisoarea ministerială, ticluită în temelul informațiilor d. prefect Cojocariu dela Suceava. Care-i însă adevărul adevărat în cazul de față? Acela, că pentru a se dinamita o așezare bisericească unită, s'a recurs, în hârții oficioase, la păcătoase fășuri ordinare. Răspunsul dat scrisorii ministeriale de Preasf. Alexandru stabilește, fără chip de replică, acest fapt pe cât de odios, pe atât de nedemn. Scrie înaltul ierarh:

„Domnule Ministru, Adânc măhnit de cuprinsul adresei DVoastre Nr. 116,090—14,366—1936, din care Ni-s'a dat să cunoaștem noul atentat pus la cale de Prefectura Județană

Suceava împotriva bisericii Noastre deșacolo, Ne grăbim a Vă răspunde următoarele:

1. Noua descoperire a dlui prefect Cojocariu, că parohia Noastră din Suceava ar avea numai 121 suflete, contrazice flagrant — învederând nemernicia temelului — cifrei de peste 200 suflete („70 de familii, cu 132 suflete, la cari se mai adaugă populația flotantă de servitori de circa 50—80 persoane”) arătată „pe baza listelor de naționalitate” în adresa ce Ne-ați trimis la 17 Iulie c. sub Nr. 116,519—13,665.

2. Ea cotrazice însă mai ales realitățile, pe care V'am prezintat-o încă la 31 Iulie c. sub Nr. 4134—1936, când Ne-am permis a Vă arăta — în temelul de coale familiare purtate, din ordin, la zi — că avem în Suceava 451 suflete, cărora se mai adaugă 203 suflete din filia Ițcani și 188 suflete din filia Sf. Ilie, un total deci de 847 suflete.

3. Intemeiată pe un neadevăr patent și lipsită — cum se știe — de orice temelu de lege, cererea Prefecturii Suceava nu este deci decât o dovadă mai mult a dușmăniei ce Ne poartă și o nouă încercare de-a slăbi temelul de drept care va trebui să ne repună în posesiunea integrală a averii ce Ni-s'a răpit la Suceava.

4. Menținem deci drepturile ce avem asupra parohiei Suceava, fiind hotărîți să luptăm din toate puterile pentru apărarea acestora și Vă rugăm să respingeți a Ilmine această nouă încercare de atentat la adresa bisericii noastre.

5. Insistăm din nou pentru cele ce V'am cerut în adresa Noastră pomenită mai sus (Nr. 4134—1936), care Vi-s'a trimis recomandat și astfel — deși adresa DVoastre de acum ce nu ține seamă de cele ce Vă scrisesem în ea, pare a spune contrarul — nu se poate să nu o fi primit și să nu o cunoașteți.

În nădejdea, etc. ss. Dr. Alex. Rusu Episcopul Maramureșului”.

Îl stă omului mintea în loc: acolo am ajuns, încât slujbași de stat să se preteze la măsuri de felul acestuia? Și pentru ce? Pentru ca să sugrume o comunitate creștină care are „păcatul de moarte” că nu mărturisește crezul Bizanțului ci al Romei, deși enoriașii parohiei năpăstuite nu sunt latini, ci slavi.

Ștăm că Preasf. Sa chiriarhul Alexandru al Maramureșului a desvăluit la vreme Ministerului de resort toată meschinăria atentatului pus la cale împotriva parohiei unite din Suceava. Măsuri de îndreptarea răului săvârșit până acum, și de prevenirea altor rele plănuite pe viitor, nu ștăm să se fi luat. Și nici nu legăm mari nădejdi de așa ceva. Cel puțin nu dela Ministerul pe care-l privește în pri-

mul rând „barbaria negrăită și adânc păgubi-  
toare intereselor țării“ cum timbrează ierarhul  
eparhial într'altă scrisoare (din 7 Iulie 1936)  
procedura autorităților dela Suceava. Tare ne  
este însă credința că justiția va da câștig de  
cauză dreptății carea-i indiscutabil de partea  
noastră, și va spăla pata de rușine aruncată  
în obrazul țării de metodele levantine ce vreau  
să se încetățeniască și la noi. — Fără să is-  
butiască însă până în cele din urmă. Pe lângă  
toate binecuvântările bizantine ce are. Și chiar  
și iadul de le-ar fi aliat. Pentru că altfel ar fi  
de desperat cu atmosfera otrăvită în care s'au  
putut plămădi atentate ca cele demascate  
în legătură cu biserica și parohia unită din  
Suceava atâtor amintiri de glorie și cinste  
românească de altă dată.

**Misiuni poporale.** Avem bucuria să  
încetăm noul și bogate primeniri sufletegii  
în cinci parohii, dintre cari trei sunt din  
arhidieceză, două din eparhia de Nord.

1. În arhidieceză s'au ținut, de Adormirea  
Preacuratei, misiuni în Băla, Mădăraș și Șinca-  
Veche. La Băla preot misionar a fost p. Dr.  
Gavril Pop, prof. de religie în Blaj. S'au mărtu-  
risit și cuminecat peste 800 persoane, între  
cari și 200 elevi de școală cu directorul lor  
în frunte, spre încântarea tuturor cari i-au  
văzut ce disciplinași au fost și cât de regulat  
au luat parte la toate cuvântările și slujbele,  
deși nu-i timp de școală. La ascultarea mărtu-  
risirilor credincioșilor p. E. Andreșan, au  
dat ajutor și frații preoți: Gr. Friciu, B. Maior,  
D. Poptămaș, I. Pop, Gh. Nicolau, V. Harșia,  
I. Mocanu, I. Chirilă și I. Mihăljan din parohiile  
împrejmuitoare. — Cu vestirea cuvântului în  
Mădăraș s'a ostenit p. Dr. Leon Sârbu, spiri-  
tualul Seminarului Teologic. La ascultarea mărtu-  
risirilor de cari au avut parte toți poporeni  
p. Iuliu Man, capabili de primirea acestei  
taine, au dat ajutor: preotul local și frații preoți  
Laurențiu Morariu și Ioan Pol din parohiile ve-  
cine. — La Șinca-Veche, unde deasemenea s'au  
înregistrat numeroase apropieri de SS. Taine,  
lucrul misionarului l-a săvârșit p. Dumitru  
Neda, redactorul nostru. La ascultarea mărtu-  
risirilor au ajutat și frații în Domnul: E. Bo-

roș, preotul local; I. Voniga și D. Sălăgeanu  
din parohii din apropiere.

2. În eparhia de Nord, la Borsă I, con-  
ducător al sfintelor misiuni din 19—23 Iulie c.  
a fost P. Leon Manu, egumenul sf. mănăstirii  
a Moiseiului. Cu ascultarea celor mai bine de  
1000 mărturisiri s'au ostenit și frații preoți:  
G. Mariș, preotul local; Ștefan Cherecheșiu;  
Babiciu, și Dr. Dumitru Pop, prof. de religie.  
Cu prilejul sfintelor misiuni, p. A. Stejii,  
arhidiacon și protopop tractual, a binecuvântat,  
din încredințarea ierarhului, și noua biserică  
tocmai atunci terminată. — La Băla-Spric, în  
zilele de 5—9 August c., a ținut misiuni p.  
canonic Ilarie Boroș din Băla-mare. S'au în-  
registrat 373 apropieri de SS. Taine. La reu-  
șita acestor serbări ale spiritului a contribuit  
și osteneala fraților în Hristos: Alex. Dara-  
bant, preot local; Iuliu Șurani, Ștefan Kiss și  
Gheorghe Strene. Cu aceeaș ocazie s'au primit  
solemn și 70 membri ai Reuniunii Meriane. —  
Facă Domnul ca roadele acestor sfinte misiuni  
să rămână și tuturor să le luciască și dup'a-  
ceasta îmbărbătător!

**Calumniare audacter...** Ca toți duș-  
manii creștinismului integral, național-socia-  
liștii nu pot suferi catolicismul. De aceea  
recurg la orice arme împotriva lui. Bârfeala  
fiind și ea o armă pentru ei, o mănuiesc cu  
o lipsă de conștiință vrednică de ucenicii lui  
Lenin.

De luni de zile, între altele, au tot vân-  
turat șarada unui proces de imoralitate ce s'a  
pornit în contra „Părinților franciscani“ din  
Koblenz. Șapoi dă-i și dă-i pe coarda aceasta,  
de răsună Germania. Ba lumea întreagă, prin  
presa necreștină și chiar și creștină, dar an-  
ticatolică. Ziarul *Stürmer* (No. 28 din acest an;  
ziar cu un tiraj de 486.000 exemplare, cum  
cetim în *La Croix* din 29 Iulie c.) scrie textual:  
„Delictele Franciscanilor acestora sunt delict  
specific judaice, comise de ne-evrei degene-  
rați. Noi știm, încă înainte de proces, că  
Franciscanii acuzați au cugetat totdeauna  
ovreiește... Ei erau prieteni și aliași ai jida-  
nurilor... Crimele lor au fost dictate de ju-

daismul lor spiritual interior“. — Adevărul  
care-i?

E vorba de membrii unei *asociații laice*,  
fondată în 1862 de 2 muncitori. Cu ordinul  
Sf. Francisc au atâta că observă regula de  
viață a *terțiarilor* franciscani. S'a tot vorbit  
apoi de 276 „vinovați“, aparținând confrater-  
nității de Waldbreitbach. În realitate dintre  
celi invinuiți au fost osândiți 8—10 ingi, pe  
temeiul vorbelor câtorva alienați, idoși și a-  
normali, foști interni ai Institutului susținut  
de membrii confraternității calumniată. Nici  
unul din ei însă nu-i nici preot, nici franciscan.

## Un act istoric

Mănăstirea Nicula trecută în administrarea Pă-  
rinților Basiliani dela Bixad\*)

Pe cărările vizitațiilor canonice, scumpe  
sufletului nostru, închinare Domnului, pentru  
trezirea unui val puternic de nouă viață su-  
fletească, prin cimentarea sufletului întregii  
preoștii în sfântă, dumnezească solidaritate  
și prin contopirea deplină în legătura de-  
vășirii sutelor de mii de credincioși din  
Eparhia de Dumnezeu păzită și nouă, fără  
vrednicile noastre, spre păstorire încredințată,  
punctele cardinale de razim sufletesc ne-au  
fost *vetrele sfinte ale Mănăstirilor* noastre.

Aici am așteptat, an de an, revărsarea  
sutelor de frați preoți și a sutelor de mii de  
credincioși și am primit sfânta și dumne-  
zeeasca îmbrățișare sufletească a scumpulor  
mei, pe cari i-am cercetat prin satele lor, la  
casele lor, prin văi și prin munți, pe toate  
căile și potecile, pe unde dragostea lui Hri-

\*) Mănăstirea „Nicula“ este, precum se știe, unul  
din cele mai căutate locuri de pelerinaj ale Bisericii  
noastre. — Pentru a face și mai roditoare izvoarele da-  
rurilor ei, Preasf. Iuliu al Clujului a decis s'o încredin-  
teze purtării de grijă și administrării Părinților Basiliani  
dela Bixad, cari își vor deschide acolo o nouă casă.  
Suntem siguri, că noua rânduială va însemna un mare  
spor în viața noastră spirituală. — Dăm și noi preafur-  
moasa scrisoare, prin care Preasf. Iuliu aduce la cunoș-  
tința clerului și poporului său credincios actual istoric  
săvârșit. (N. R.)

## Foiața „Unirii“

### Căsătoria creștină și lumea modernă

— Spicuri dintr'o carte —

Asistăm la anumite evenimente greu de  
definit. Omenimea zilelor noastre se în-  
streinează tot mai mult de legile definite de  
morala conjugală și societatea familiară. Tem-  
elile familiei creștine din societatea contim-  
porană sunt sistematic atăcate. Doctrina de a  
avea plină libertate pe terenul vieții sexuale,  
a prins rădăcini în lumea modernă. Un mare  
număr, chiar printre catolici, sunt deja adânc  
contaminați.

În acest haos de decădere morală se  
ivește o dără vie de lumină. E evenimentul  
considerabil, care servește de piatră de hotar  
pe tărâmul matrimonial. Biserica a vorbit;  
Suveranul Pontif a publicat enciclica „*Casti  
Connubii*“. În felul acesta, eforturile vizând la  
aplicarea principiilor de Morală conjugală, în  
condițiile și cu dificultățile particulare epocii  
noastre, sunt pentru viitor dirijate, cu o pre-  
cizie extremă, de către suprema autoritate  
a Bisericii.

Această monumentală enciclică — codul  
tuturor legilor familiare — a fost viu comen-  
tată de mulți bărbați competenți în materie.  
Unul dintre cei mai răspândiți și mai mult

citite canonicul Dr. IOAN DERMINE (prof. de  
Morală în Seminarul din Tournai): „*La Doc-  
trine du Mariage chrétien. IV édition. Louvain.*  
Autorul e un bun cunoscător al chestiunilor  
ce privesc căsătoria creștină. Încă din 1924  
a scris o serie de articole în rev. „*Femme  
Belge*“, asupra problemelor matrimoniale. Apoi,  
în calitate de conferențiar, cu ajutorul școa-  
lelor sociale feminine, a răspândit cu zel doc-  
trina căsătoriei în toată Belgia. Deși, la apariția  
enciclicii sf. Părinte, can. Dermine avea deja  
a III-a ediție din cartea sa, totuși, pentru binele  
public, nu ezită să scoată și a IV ediție, a-  
daptată enciclicii „*Casti Connubii*“, cum se  
va vedea și din cele ce urmează.

Menirea cărții, după cum o spune p.  
D., este exclusiv didactică și doctrinală. Mai  
ales că, idealul oferit de Providență soților,  
durere e atins, în realitate, de atât de puține  
familii. Cauza e că: „Atâția tineri în mod sis-  
tematic ignorează frumsețea căsătoriei creș-  
tine, datorințele ce le impune și primejdii  
cărora ei au să le facă față. Iată de ce tineri-  
imea trebuie obișnuită să privească în mod  
supranatural adevărul integral; să nu se teamă  
nici de severitatea, nici de profunzimea și  
nici de sublimitatea căsătoriei. Va trebui deci  
să i-se propună, împede și fără subterfugii,  
căsătoria așa cum e: frumoasă și dificilă“.

Întregă gama chestiunilor, cari privesc  
tainele căsătoriei, sunt academic tratate în a-  
ceastă carte. Privit globalim, acest tratat are

doi mari împărțiri, în jurul cărora se învârt  
total. Primele 2 capitole au ca obiect definirea  
căsătoriei, privindu-o din punct de vedere  
natural și supranatural. Iar în ultimele 3 ca-  
pitole sunt definite legile cari cârmulesc ra-  
porturile împrumutate ale soților.

Scopul primordial al căsătoriei e con-  
sacratul capitol, arătând ce trebuie să fie pen-  
tru a corespunde exigențelor dreptului natural.  
Aci autorul atinge chestiunile spinoase ca:  
procreațiunea sau datorințele soților către Dum-  
nezeu și societate. Dovedește că această aso-  
ciație exclusivă și stabilă, chiar perpetuă — în-  
chelată prin contract între om și femeie — are  
de scop principal transmisiunea vieții ome-  
nești. Calitatea de părinte și familist aduce  
dubla însărcinare: soții față de copiii lor, sau  
opera educației, și soții unul față de altul.  
În acest punct calitățile complementare ale  
soților constituiesc omul complex, spre a  
trezi în sufletul copilului toate calitățile re-  
cerute omului integru de mâine. Drept scop  
secundar — ca familist: datorințele soților  
față de ei înșiși — de a-și presta, prin o viață  
comună, un ajutor mutual în toate lipsurile  
atât materiale cât și spirituale ale existenței.

Sacramentul căsătoriei formează cap. II.  
Cu iscusință de bun teolog, p. D. trasează  
aci doctrina căsătoriei. Uniunea conjugală pre-  
mește frumsețea și rigoarea instituției sale  
primitive, ridicată fiind la demnitatea de sa-  
crament. Mici subdiviziuni amplifică această

tos ne-a silit să-l căutăm. Și s'a statornicit legătura sfântă între frați și între păstoriți.

Cu acest gând am întărit, cu ajutorul Domnului, tot mai puternic, *tradiția binecuvântată a pelerinajelor*. Domnul a deschis, tot mai bogate, izvoarele darurilor, pentru primirea sufletelor și valuri tot mai bogate, de nouă viață, s'au revărsat, din an în an, în vladicia întregă și peste hotarele ei, întremând tot mai puternic, un suflet și un trup întru Hristos Isus Domnul nostru.

Mi-am dat totuși seama, dintru început, că aceste locuri sfinte vor putea plini misiunea lor deplin și cu prisosință, când, în chip firesc, familiile călugărești se vor așeza la vetrele lor sfinte.

Simt, că a sunat ceauul dorit, ca cel mai puternic centru de sfinte pelerinajii, sfânta și scumpa *Mănăstire a Nicului*, ocrotitoarea străvechei Icoane venerate a Maicii Domnului, făcătoare de minuni, să-și primească Familia sa călugărească.

Gândul nostru s'a îndreptat spre *Familia sfântului Vasile cel Mare*, pe care, dintru începutul păstoririi noastre, am îmbrățișat-o cu toată căldura sufletului nostru, și a cărei înălțare am dorit-o din toată inima, cercând a-i întări începuturile redeșteptării sale românești, în țara întregită din darul lui Dumnezeu, prin ajutorul moral, mai ales, pe care m'am silit să-l dau, an de an, în șir neîntrerupt, cât s'a aflat pe teritoriul eparhiei noastre.

De atunci i-am urmărit cu drag pașii plini de binecuvântată lucrare și m'am bucurat din tot sufletul de progresul statornic ce l-a realizat.

Astfel, cu toată încrederea, am hotărît în Domnul, să încredințez izvorul cel mai scump al mângăierilor sufletului nostru și a multelor sute de mii de credincioși, sfânta Mănăstire a Nicului unde, Preabună și Preamilostivă, tronează blânda făcătoare de minuni, Maica Domnului Preacurata, cu Pruncul Isus în brațele purtătoare de viață, am hotărît să-l încredințăm Familiei călugărești a Ordinului Sfântului Vasile cel Mare, întru administrare și rodnică chivernisire.

Facem aceasta, în numele Domnului, cu

gândul și în credința tare, că tot mai bogate și mai puternice se vor revărsa valurile binecuvântate ale vieții creștinești asupra întregel vladicii și departe peste granițele ei, prin sutele de mii de pelerini credincioși, reînțorși la vetrele lor, primeniți sufletește, prin lucrarea acelora, cari și-au închinat Domnului viața lor întreagă urmând cărarea sfaturilor evanghelice, întru desăvârșita lepădare de sine, zidind astfel tot mai puternic Biserica Domnului vie, închegată, nebruită, prin legătura desăvârșirii, care este dragostea lui Hristos și slujind în acest chip luminat și puternic Neamul scump și Țara.

Pentru atingerea acestui scop sfânt, care este singur determinant în hotărârea luată și până va fi slujit acest scop, încredințăm, ca loc de așezare, exclusiv Părinților călugări români, cu frașii lor, din Provincia românească a sfântului Vasile cel Mare, întru binecuvântată chivernisire și administrare, în înțelesul Decretului nostru Nr. 140—1936 dat din Țe-dința conzistorului nostru episcopal la 25 Februarie 1936, care rămâne hotărît, trăind și dezvoltându-se în a lor așezare și viață călugărească conform regulilor și așezămintelor proprii călugărești, și lucrând în afară pentru credincioși, la pelerinajii și în Eparhie, amăsurat îndrumărilor și aprobărilor noastre canonice și a urmașilor noștri din toate timpurile.

Ceeace ar mai fi necesar a se determina și fixa se vor plini în spiritul și lumina scopului urmărit în această hotărâre a noastră: Mărirea lui Dumnezeu întru mântuirea sufletelor, pe care dorim a o promova prin această așezare care azi la ființă.

De acum neîntrerupt se vor cânta mărirea Domnului și ale Maicii Preacurate la picioarele Icoanei făcătoare de minuni, așezată pe tronul strălucit al noului iconostas aprobat și început de noi și se vor revărsa din belșug darurile cerești asupra celor ce vor cânta ușurare.

În toată ziua și în toată ora, izvorul rămâne deschis și brațele Maicii Preacurate purtând pe Pruncul Isus Domnul, așteaptă pline de dar pentru a da mângăiere, pentru a da pace sufletului încercat.

Cu sufletul mângălat dând mulțumită Domnului, dimpreună cu Voi, prealubiți Frați și fii credincioși, veniți din toate părțile la picioarele Maicii Domnului, făcătoare de minuni, rog pe Atotputernicul Dumnezeu să binecuvinteze așezarea fiilor sfântului Vasile cel Mare la sfânta Mănăstire a Nicului și să o desăvârșească pentru zidirea Impărăției Sale pe pământ și pentru întărirea neamului nostru pe nebruita temelie a credinței, peste veacul veacurilor întru a Sa neapusă Mărire a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Spirit. Amin.

La Nicula și la Moiseiu. Vremea plioasă din preajma praznicului Adormirii Preacuratei n'a prea favorizat pelerinajele. Cu toate acestea mii și mii de închinători, înfruntând orice greutate, au făcut drumul mănăstirilor.

1. La *Nicula* au fost peste 20.000 pelerini, mare parte sosiți încă de Miercuri întru așteptarea arhierului *Iuliu*, care a și venit, ca în toți anii, slujind o sfântă liturghie arhierască în sobor de preoți, în cadrele căreia a hirotonit clericii: Teodor Cernucan (dela Cluj) și Vasile Pitea (dela Blaj). Cuvântul marelui Păstor care a prezentat mulțimilor cu acei prilej pe p. egumen *Atanasie Maxim*, capul familiei monahale basiliane ce va avea de acum în grija sa sfânta mănăstire a Niculei, a impresionat profund lumea credincioșilor. — După cuminecarea norodului și după încunjurarea sfântului lăcaș au urmat recepțiile, la casa călugărească, unde rostesc cuvântări emoționante p. Dr. Victor Bojor, p. egumen A. Maxim și p. Iosif Damian (acesta în numele maramureșenilor prezenți aci în număr impunător), tuturor răspunzându-le înaltul ierarh.

2. Cu toată vremea grea au fost și la *Moiseiu* maramureșan peste 6000 pelerini. Preasf. *Alexandru*, încunjurat de toți protopopii Maramureșului, în fața unui mare număr de preoți eparhiali și a unei mulțimi de intelectuali în rând cu masele populare, a rostit la liturghia arhierască, un pătrunzător cuvânt de actualitate mănecând din întrebarea apos-

idee. Și tratează rând pe rând temele: Isus fondatorul familiei creștine; elementele constitutive ale sacramentului căsătoriei și misiunea soților. În mod deosebit se ocupă de misiunea mamei în educația creștină.

Proprietățile și legile cari cârmulesc căsătoria creștină sunt enumerate în cap. III. Cunoașterea și punerea în aplicare a acestor legi e de o importanță covârșitoare și e absolut necesară pentru a menține în viața comună a soților, indestructibila unitate morală ce căsătoria a creat între ei. Fără ele, legătura conjugală, de fapt, se reduce la o pură ficțiune, nefiind decât o formalitate care se desface și dezagreghează. La temelia căsătoriei trebuie să se găsească *libertatea*, care implică în mod necesar *egalitatea*. Ele departe de a călca în picioare supunerea, ocrotesc autoritatea în familie, în sfera atribuțiilor cari le incumbă fiecăruia, statorind și un înțelept partaj de competență între soți. Postulatul libertății e *monogamia*, adică acea unitate în dualitate, promulgată de Dumnezeu creând prima pereche; adevăr atât de evident deși „civilizația” modernă merge până acolo cât să propună poligamia ca un ideal normal de viață conjugală. Creștinismul, singur capabil de a-l da noblețea sa originală și de a șterge din viața sa stigmatele decăderii sale, prin Biserica impune pentru viitor — în numele Dreptului divin — drept regulă intangibilă a vieții conjugale: căsătoria monogamă indi-

solubilă. Bine încopciată cu primele trei e legea *fidelității conjugale*. Impotriva ei se ridică tot felul de dificultăți morale și materiale, cari, direct sau indirect, încearcă s'o sugrume.

Coroana tuturor legilor cari veghează la menținerea bunelor raporturi între soți, e *indisolubilitatea căsătoriei*, (cap. IV). Ea e piatra unghiulară a familiei creștine. A fost promulgată din începutul existenței neamului omenesc. A fost confirmată de Hristos. Și apare în decursul veacurilor ca unul dintre temelile familiei și a civilizației creștine. Ea e însoțită și chează de onestitate, fidelitate și fecunditate. Are de partea ei mărturia elocventă: istoria tuturor timpurilor. În deosebi în veacul nostru, spectacolul decăderii morale produsă de divorț ne aduce, cu răzbunarea naturii violate în legile ei, dovada veșnicului adevăr că nu va rămânea nepedepsit păcatul de a desface ceea ce Dumnezeu a împreunat.

Indisolubilitatea căsătoriei se leagă, într'adevăr, de unitate și fidelitate: ea face ca fidelitatea să fie indefectibilă iar unitatea perpetuă. Pentru aceasta, ea constituie, în legislația conjugală, un element de desăvârșire; ea apare ca o încoronare în acest edificiu admirabil de coeziune și de armonie, care se numește: *morală căsătoriei*.

Ultimul capitol (V) și cel mai vast: *Căsătoria creștină și problema vieții*. Punctul culminant aci constă în legea castității con-

jugale. Ea impune soților respectul scopului principal al căsătoriei: procreațiunea, fiind și obiectul propriu zis al contractului conjugal. În urmărire, ea îngăduie, în raporturile conjugale, tot ce e conform acestui scop, adică tot ce în sine e apt transmisiunii vieții omenești, și nu permite decât aceasta. De unde, orice practică anticoncepțională este interzisă ca o greșală gravă, nu numai după legea revelată ci și după cea naturală. Această lege suferă violență nu numai atunci când soții se arată necredincioși unul față de celălalt, săvârșind adulterul, fie cu fapta fie cu gândul, ci și atunci când în raporturile lor conjugale, caută plăcerea excluzând în mod pozitiv scopul providențial al actului conjugal, care e procreațiunea, sau, pentru a vorbi mai exact: „aptitudinea spre procreație”. — A se bucura împreună și a evita cu îngrijire transmisiunea vieții, prin practicile anticoncepționale, lată marea ispită, la care sunt expuși, îndeosebi azi, soții de căsătorie. Fiindcă acest procedeu, procurându-le toată plăcerea fizică a căsătoriei, este susceptibil de a-l descărca de o sarcină care repugă egolismului lor: familia, copiii...

În astfel de condiții, va trebui oare să ne lăsăm purtați de curent și să proclamăm că morală creștină este perimată și că ea trebuie să se adopteze la situații noi? Nici decum! Biserica, conștie de importanța luptei, s'a dovedit în toată vremea inflexibilă în prin-



totului îngrijorat: Doamne, la cine vom merge? Au fost și aci sute și sute de mărturisiri și cuminecări. După care, cete-cete, pelerinii s'au întors la vetrele sale veseli că și-au împlinit un dor sfânt al inimii, și întăriți în credința ce le este mereu atacată.

**Dorințe și drepturi. Congresul Agrului din eparhia Cluj,** despre serbările cărnia am relatat pe scurt într'un număr precedent, a cuprins rezultatul desbaterilor sale într'o moștune pe cât de demnă, pe atât de grăitoare. Ea sună așa:

„Congresul Eparhial de Cluj-Gherla al „Agra“-lui își exprimă și cu această ocazie alipirea neștrămutată către scaunul Apostolic al urmașului Sfântului Petru, cărui i-s'a hărăzit de Mântuitorul lumii menirea de a strânge în unitate de dragoste și credință pe toți oamenii, realizând unica turmă condusă de un singur Păstor.

Congresul crede că nu este departe timpul, când toți fiii neamului nostru vor recunoaște roadele spirituale, morale și naționale incomensurabile care se pot revărsa peste noi prin această unire cu supremul cârmuitor al Bisericii lui Hristos. — Exprimăm adâncă noastră dragoste către Preasfinții noștri Episcopi români uniți și înconjurăm cu devotament filial neșărmit pe înalt Preasfințitul Arhiepiscopul Iuliu.

Renom postulatele noastre de ordin public, exprimate în congresele trecute și complet nesatisfăcute încă de cârmuitorii noștri: dreptul Bisericii noastre naționale la onorariile publice cu ocazia serbărilor naționale; preoți militari greco-catolici pentru soldații noștri; învățători greco-catolici în satele noastre unite.

Cerem o dreaptă și omenească salarizare a preoștilor noastre, care s'a dovedit a fi cel mai solid reazim al țării, stăpânind și îndrumând sufletele, pe a căror curățenie și țărle se reazimă țara.

Congresul își exprimă așteptarea, ca organizațiile de educație a tinerimii să nu stănjănescă întru nimic posibilitățile de împlinire a datorințelor creștinești față de Biserică, ci mai curând să le întărească și sporească.

cipii. Ea face uz de toate mijloacele spre a împiedeca să se abată asupra ei cruda răzbunare a naturii violate în legile ei. Ea reține umanitatea, așa zicând, cu forța să alunecă pe panta ruinii totale a rasei, unde, lăsată la cheremul instinctelor ei, iar da pieririi.

\* \* \*

Iată câteva spicuri din această prețioasă carte asupra căsătoriei. Soliditatea fondului, ce tradează o știință filozofică și teologică consumată, precum și frumusețea formei fac ca cititorul să o savureze fără oboseală. În reformele sociale, ce trebuie întreprinse pentru a reinvia obiceiurile creștine conjugale, acest tratat ne poate aduce un prețios serviciu. Timpul, de fapt, a sosit, și, după spusa Sf. Părinte Piu XI: Nu mai este nici o zi nici o oră de pierdut.

**Șt. B. Dragu**

**Mănăstire convertită.** A fost anglicană mănăstirea aceasta, zisă a »Muntelui Maslinilor« și se află în apropiere de Farvham-Surrey, în țara lui Albion. Primirea în sânul bisericii catolice a făcut-o deunăzi p. Antoniu Low O. P., care stă în legătură cu acea mănăstire de cinci ani de zile. Comunitatea chinovitică va rămânea și pe mai departe ca atare, dar se va aranja cu rânduelile-i de viață monastică după regula Sf. Benedict.

Deasemenea congresul cere forurilor competente ca târgurile săptămânale și periodice să nu fie fixate pe zilele de duminică.

Congresul diecezan recunoaște importanța imensă a presei române-unite și își exprimă dorința, ca pe lângă o concentrare a numeroaselor publicații existente, să se procedeze la realizările preconizate de Congresul diecezan de Oradea.

## Știri mărunte

**Reuniunile Femeilor din protop. Brașov în congres.** Conștientos împlinitor a dispozițiilor superiorității ierarhice, p. M. Hodârnu, protopopul distr. Brașov, în deplină înțelegere cu p. E. Boroș din Șinca-Veche, a plănut și a ținut Duminica trecută, în Șinca-Veche, Congresul Reuniunilor de Femei din districtul încredințat grijei Sf. Sale. Au luat parte la el delegate din 17 parohii. Din unele, ca de ex. din Homorod, a venit și altă lume de bine. Și bine a făcut, pentru că în ședința publică a comitetului s'au constatat, în temeiul de rapoarte, multe lucruri mângăietoare, și s'au auzit simțite cuvinte, pornite dela inimă, ca cele ale dnei Hodârnu, prezidenta Uniunii Reuniunilor districtuale precum și neuitate sfaturi și sugestii, date de Il. Sa vicarul general Dr. Victor Macaveiu, prezent, cu p. Tecșă, la acea serbare. — Seara s'a aranjat un foarte succes *festival artistic-religios*, cu o cuvântare ocazională (vorbește p. E. Boroș), declamări și piesa în patru acte: Rosamunda, de dna E. Dr. Aciu, jucată cu pricepere și gust, de tineret localnic.

**Sa alcoolizează țara.** Se bea mult în România noastră. Din zi în zi tot mai mult. Un ziar economic a făcut o scurtă socoteală pe anul trecut. Și a ajuns la constatări alarmante. Consumul total de băuturi spirtoase se ridică la 5 milioane litri anual. Adecă 30 litri pe cap de locuitor. În ultimul an consumul a crescut aproape sută la sută. În 1930 s'au băut 23.000 vagoane vin și 800 vagoane țuică; în 1935 statistica arată 34.000 vagoane vin și 1.100 vagoane țuică. Sunt cifre record. Și nu se cuprind în această socoteală cantitățile ce le consumă, la gospodăria lor, producătorii. — Aceasta într'un timp când mizeria crește, când nu se consumă decât cel mult 1 kg. de zahăr de cap de om și o bună parte a populației e subalimentată!

**Invenție basiliană.** Monahii basiliani din *Grotta-Ferrata* (de lângă Roma) au aflat o metodă nouă de a reface manuscrisele vechi. Această metodă, după cum scriu gazetele, utilizează lămpi electrice, raze ultraviolete, lumină artificială de soare, mașini de presat și alte unelte, cu ajutorul cărora vor putea fi refăcute manuscrise sfârticate, îngălbenite, motolite.

**Sanator pentru preoți.** O dorință exprimată mai de mult de actualul Sf. Părinte acum a luat ființă. În *Arco*, pe malurile lacului Garda, se ridică o mândră clădire cu un parc vast, având menirea să adăpostiască preoți italieni ce au lipsă de refacerea sănătății slăbite cu greutățile pastorației. Noul sanator-cămin are 55 de camere cu 87 paturi și va fi dat destinației sale, printr'o sfestanie sărbătorească, în Septembrie c. Prețul cumpărării, și speșele adaptării fostei vile, ating suma de 1.650.000 lire italiene.

**Iubileu înălțător.** *Asociația Ignatiană de Bărbați* din Elveția și-a prăznuit acum de curând împlinirea unui sfert de veac de existență. A fost un moment deosebit de înălțător privirea retrospectivă asupra realizărilor din acest deceniu de scurt răstimp. Astăzi cei 8000 de membri ai asociației sunt împărțiți în 147 secții

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

(cu 31 mai mult ca în anul trecut). Principala lor preocupare în anii din urmă a fost potențarea activității întru a câștiga simpatii în lumea muncitorilor pentru exercițiile spirituale. Ceea ce a succes peste așteptări. Numai în ultimul an au luat parte la deprinderi sufletești aproape 10.000 de muncitori. S'au aranjat, separat, exerciții spirituale pentru șomeri, la cari au participat 700 de inși, și altele pentru bărbați cu funcții alese în viața publică, luând parte la acestea 70 de notabilități. — Și câte alte înfăptuiri mărețe nu se leagă de această asociație!

**Locale.** Sâmbăta viitoare, de praznicul Tăierii Capului sf. Ioan Botezătorul, va predica în catedrală p. Ioan Pop-Câmpeanu, prof. la liceul de băieți, iar Duminica ce-i urmează, a XIII-a după Ruslii, va predica p. Iosif Bucur dela Administrația Centrală Capitulară.

**Nivelul studenților sovietici.** Sub acest titlu *Izvestia* din Moscova (după cum scrie »Osservatore Romano«, 6. VIII, 36), publică rezultatele unei anchete făcute printre studenții Institutului Tehnic cari, la examenele în scris având să trateze probleme literare, politice și culturale, au preferit să desvolte teme ca acestea: »Cum mi-am petrecut vacanța«; »Întâia mea călătorie« etc. La examenele orale de cultură generală s'au dat răspunsuri deadreptu ilariante. Așa, bună oară, Nero a fost declarat »dictatorul Crimeii pe timpul războiului civil«; Socrate: »Uaul dintre matadorii revoluției franceze«; Mussolini: »Președintele Japoniei« și »Ministrul Indiilor«!! — Comentariile sunt de prisos.

**Aviz.** La Școala Normală de Învățători din Cristur (jud. Odorheiu) pentru cl. I-a sunt disponibile 20 burse. Examenle de admitere și bursă vor avea loc la 10 Septembrie a. c. Direcțiunea.

**Spre știre.** Camera de Comerț și Industrie din Alba-Iulia, aduce la cunoștința celor interesați, că pe ziua de 17 August 1936, listele de alegători pentru alegerile Camerei de Comerț și Industrie din Alba-Iulia au devenit publice și au fost afișate în localul Camerei. Dela aceasta dată, cei interesați au termen de 15 zile pentru orice contestație ar voi să facă privitor la compunerea acestor liste. Contestațiile se adresează Camerei de Comerț și Industrie Alba-Iulia. Președintele Comis. Int.: Dumitru Tanu. Secretar: Cornel Henegariu.

## Telefonul „Unirii“

T. Bistrița. Atotștiutor e unul singur Dumnezeu. Noi nu putem da decât știrile ce ne parvin într'o formă ori alta. Dacă deci nu luăm notă despre cutare întâmplare, chiar și mai însemnată pentru lumea noastră de preocupări, asta înseamnă că n'am avut cunoștința de ea. E atât de simplu: să ni-se comunice printr'o carte postală ceea ce merită să fie reținut la gazetă! Nu se prea face însă nici atâta, din pseudo-modestie câte o dată, din neluțelegerea realităților ori din trândăvie, altă dată. — Rău și într'un caz și într'altul.

O. Ploiești. Dacă-i să credem *Sir-ului*, Sf. Sinod a trimis de curând o adresă Ministerului Instrucțiunii, ocupându-se de lipsa de educație morală și religioasă a tineretului, lipsă dovedită mai ales de ultimele asanate politice, până și la studenții în teologie. Precizându-se că răul acesta ar proveni din faptul că profesorii de teologie sunt recrutați fără să fie întrebată și biserica, Sf. Sinod cere modificarea legii învățământului superior în ce privește organizarea facultăților de teologie în sensul acela că numirile de profesori să se facă numai cu aprobarea bisericii. — Ne bucurăm de îndrăzneala Sf. Sinod de a zice lucrurilor pe nume într'o situație gogoșă ca cea din chestie. Și tare am dori ca și rugămintea să-i fie ascultată. După cum știm însă că se sînchiesc ministerele noastre de doleanțe bisericesti a căror soluție ar știrbi cât de puțin ingerințele celor dela cârma lumescă, e de prevăzut că și această dorință sinodală, exprimată cu convingere, va fi un glas mai mult care a sunat în pustiu. — Desi e păcat să se infunde așa.

P. Reghin. Vreți să mergeți la Maglavit? Ni-se pare că ați cam întârziat. Nu mai e la modă. De ce nu știm. Se pare că a secat de tot buturuga ce picura apă miraculoasă. S'a certat în schimb, nu odată, comitetul care administrează fondurile adunate. Până la păruială. Confrății s'au împodobit imprumutat cu fel de fel de acuze prea puțin cucernice. — Poate însă să aibă și alte pricini scăderea rapidă a tensiunii curentului de însuflețire. În diferite părți ale țării s'a ivit concurența. »Moșu« s'a arătat altor ciobănași. Și nu i-s'a mai arătat lui Petrace. — De altfel, »Sfântul« nici nu prea stă acasă. A început a face călătorii. La București, la Sibiu și în alte părți. Probabil povestea lui Mohamed cu muntele. — Oricum, dacă vreți să știți când se află acasă, n'aveți decât să-i dați un telefon. Petrace e un sfânt cât se poate de modern. Are telefon în casă. Înainte de plecare e bine să vă înarmați cu tot felul de legitimități. Fiindcă »Sfântul« are o gardă compusă din zece jandarmi rurali și nu-i ușor să pătrunzi prin cordoanelor lor. — După toate aceste precauțiuni: cale bună!